

Instruktioner till prövning i Svenska B

I prövningen i Svenska B ingår följande uppgifter:

1. Ett muntligt framförande (en eftermiddag efter prövningstillfället)
2. Ett debattinlägg (vid ett prövningstillfälle, ev. NP-tillfälle)
3. Ett prov på språkhistoria, inklusive nordiska språk och minoritetsspråk (vid prövningstillfället)
4. Ett prov på språksociologi (vid prövningstillfället)
5. Ett prov på litteraturhistoria (vid prövningstillfället)
6. En argumentationsanalys (MVG-uppgift, som inlämningsuppgift)

1. MUNTligt FRAMFÖRANDE

Du ska presentera två bilder ur ett gammalt texthäfte för ett nationellt prov.

- Välj en infallsvinkel som har anknytning till häftets tema
- Visa och presentera dina två bilder (kortfattat)
- Förklara vad du tycker att verken förmedlar
- Motivera dina val

Talet ska vara 5 minuter långt och sammanhängande.

Du ska också lämna in ett PM till talet i vilket du har sammanfattat innehållet i ditt anförande och gett fullständiga källhänvisningar till bilderna. PM:et lämnas in innan du håller framförandet och det ska omfatta 150-300 ord

Relevanta betygskriterier ur kursplanen:

G: Eleven samlar, sovrar och sammanställer med handledning material för muntlig framställning ur olika informationskällor, argumenterar och drar slutsatser i en form som är anpassad efter målgrupp och syfte

VG:

- Eleven planerar i tal sin framställning väl och förmedlar med stilistisk säkerhet i olika sammanhang erfarenheter, kunskaper och underbyggda åsikter på ett intresseväckande och övertygande sätt
- Eleven gör iakttagelser om bildbaserade mediers uttrycksmedel och analyserar självständigt sådana medier.

Dessutom tillkommer kriterier som tillämpas vid bedömning av nationella provs muntliga delar. Se bifogat blad.

2. DEBATTINLÄGG

Vid ett skrivtillfälle, antingen i samband med den terminens nationella prov eller vid annat tillfälle, ska du skriva en argumenterande text som har anknytning till en text du har fått ut. Läs på om argumentation, t.ex. i *Möt språket* s. 132-139. Ta med texten till skrivtillfället!

Relevanta betygskriterier ur kursplanen:

G: Eleven samlar, sovrar och sammanställer med handledning material för muntlig och skriftlig framställning ur olika informationskällor, argumenterar och drar slutsatser i en form som är anpassad efter målgrupp och syfte.

VG:

- Eleven granskar och värderar information.
- Eleven planerar i tal och skrift sin framställning väl och förmedlar med stilistisk säkerhet i olika sammanhang erfarenheter, kunskaper och underbyggda åsikter på ett intresseväckande och övertygande sätt

Dessutom tillkommer kriterier som appliceras i samband med nationella prov i Svenska B

3. SPRÅKHISTORIA

Läs på om språkhistoria, nordiska språk och minoritetsspråk i *Möt språket* s. 205-232 samt 238-241. När det är dags för provning, får du göra ett prov.

Relevanta betygskriterier ur kursplanen:

G: Eleven redogör för huvuddragen i utvecklingen av svenska språket, gör iakttagelser och reflekterar över historiska språkskillnader och minoritetsspråkens ställning i Sverige.

VG:

- Eleven redogör för grunddragen i de europeiska språkens släktskap, ursprung och deras påverkan på svenska språket samt påvisar utifrån textstudier likheter och skillnader mellan de nordiska språken.
- Eleven redogör för minoritetsspråken och deras ställning i Sverige.

Något MVG-kriterium finns inte för detta avsnitt.

4. SPRÅKSOCIOLOGI

Läs om språksociologi (t.ex. gruppspråk, ungdomsspråk, invandrarsvenska och kvinnligt och manligt språk) i *Möt språket* s. 244-249 samt 234-236 (om dialekter)

Relevanta betygskriterier ur kursplanen:

G: Eleven gör iakttagelser och reflekterar över sociala språkskillnader i Sverige.

VG: Eleven exemplifierar olika varianter av det svenska språket som sociolekter, dialekter och stilnivåer

Något MVG-kriterium finns inte för detta avsnitt.

5. LITTERATURHISTORIA

Använd läroboken *Dikten och vi* för att läsa på om litteraturens historia från Upplysningen och fram till andra världskriget. Det omfattar sidorna 116-397, men allt är inte lika relevant. Fokusera på följande idéströmningar och författarskap:

Idéströmningar (dvs. vad som är tidstypiskt för litteraturen i en viss tid)

Upplysningen
Romantiken
Realismen
Naturalismen
Svenskt 90-tal
Modernism

Författare (berömda verk och vilken idéströmning de tillhör)

Daniel Defoe
Jonathan Swift
Voltaire
Johan Wolfgang Goethe
Mary Shelley
Erik Johan Stagnelius
Gustave Flaubert
Dickens
Dostojevskij
Zola
Strindberg
Lagerlöf
Hemingway
Kafka
Pär Lagerkvist
Karin Boye

Läs en av följande romaner i sin helhet:

Gullivers resor av Jonathan Swift
Frankenstein av Mary Shelley
Oliver Twist av Charles Dickens
Herr Arnes penningar av Selma Lagerlöf

Vid provningstillfället ska du kunna återberätta bokens handling, presentera karaktärer i den och diskutera vad som är tidstypiskt i den, gällande idéströmning och/eller författarens sätt att skriva.

Läs följande utdrag ur antologierna:

Robinson Crusoe
Gullivers resor
Den unge Werthers lidanden
Till Förruttnelsen
Lidande och tröst
Madame Bovary
David Copperfield
Bonden Marej

Den stora gruvstrejken
Tjänstekvinnans son
En dåres försvarstal
Osynliga länkar
Förvandlingen
Lejda mördare
Jag vill möta
I rörelse
Ja, visst gör det ont
Ångest
Den fordringsfulla gästen

Vid provningstillfället blir det prov på detta. Provet omfattar dels faktafrågor om idéströmningar, författare och verk och dels textanalyser.

Relevanta betygskriterier ur kursplanen:

G:

- Eleven tillägnar sig litterära texter från skilda epoker och kulturer via böcker, teater och film och påvisar samband och skillnader.
- Eleven diskuterar innehåll, gestalter och bärande tankar i texterna och redovisar sina intryck i skrift.
- Eleven redogör för några betydelsefulla författarskap och idéströmningar.

VG:

- Eleven analyserar och tolkar självständigt litterära texter och använder sig av litterära begrepp.
- Eleven reflekterar vid läsningen av texter över de samhälls- och kulturella faktorer som format texten och över textens giltighet för vår tid.

MVG:

- Eleven läser texter av många olika slag och diskuterar och analyserar texterna i förhållande till den miljö, den tid och det samhälle där de har uppstått.
- Eleven tolkar bildspråk och uppfattar olika innebörder i lästa texter.